

صور تجلسه

تاریخ: ۹۶/۱۲/۲۲
کارگروه: کاهش آلودگی هوا
شماره جلسه: ۶
صفحه 1 از 1

موضوع جلسه: کمیته تخصصی سیاهه انتشار
مکان: سازمان حفاظت محیط زیست
حاضرین:

نام و نام خانوادگی	دکتر حسینی	دکتر رشیدی	دکتر اشرفی	دکتر ناصری	خانم صفی	آقای اشجعی
سمت	دبیر / کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا	عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی	دانشگاه تهران	مستول کنسرسیوم دانشگاه‌های برتر	کارشناس / دبیرخانه پیگیری مصوبات	کارشناس / دبیرخانه پیگیری مصوبات

خلاصه جلسه:

پیرو بند ۶ مصوبه احکام عمومی تصویب‌نامه درخصوص تشکیل کارگروهی بر اجرای برنامه جامع کاهش آلودگی هوای کلان‌شهرهای هیأت وزیران مورخ ۹۵/۰۴/۰۲ به شرح ذیل:

"سازمان حفاظت محیط زیست موظف است ضمن استمرار فعالیت کمیته ملی کاهش آلودگی هوا و کمیته‌های استانی ذیل آن، ظرف یک‌سال از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه نسبت به تولید سیاهه انتشار آلودگی هوا کلان‌شهرهای کشور اقدام نماید؛" این جلسه به منظور بررسی مفاد شرح خدمات و خروجی‌های مورد انتظار سیاهه انتشار کلان‌شهرهای کشور، برگزار شد.

بنابر توضیحات دکتر حسینی با توجه به مصوبه هیأت محترم دولت، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است سیاهه انتشار شهرهای کشور را در مواردی که سیاهه انتشار از قبل تهیه شده است بروزرسانی نماید و در صورت عدم وجود سیاهه انتشار، اقدام به تولید آن نماید. لذا با توجه به توان داخلی کشور در حوزه‌ی دانشگاهی و امضاء تفاهم‌نامه کنسرسیوم پژوهشی ۱۳ دانشگاه برتر کشور، توصیه می‌شود در تولید و بروزرسانی سیاهه انتشار شهرهای کشور از توان فنی و پژوهشی این کنسرسیوم استفاده شود. همچنین لازم است ردیف ثابت اعتباری درخصوص بروزرسانی سیاهه انتشار شهرهای کشور در بودجه سالانه لحاظ شود.

- بنابر اتفاق نظر حضار، مقرر شد کمیته راهبری متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و مشارکت دانشگاهی به منظور نظارت بر روند اجرای پروژه تشکیل شود.
- همچنین مقرر شد آلاینده‌های منابع ثابت، منابع طبیعی و منابع متحرک در سه سطح مورد بررسی قرار گیرند.
- در خصوص خروجی‌های سیاهه انتشار مقرر شد، اطلاعات مکانی و زمانی همه آلاینده‌های هدف به تفکیک منابع و با تعیین مجری هماهنگ کننده، لحاظ شوند.
- درخصوص شهرهایی که فاقد مدل ترافیکی می‌باشند، موارد طی دستورالعملی که توسط مجری هماهنگ کننده ارائه می‌شود، انجام می‌پذیرد.

پیوست صور تجلسه: پیش نویس شرح خدمات تولید سیاهه انتشار شهرهای کشور

امضا:						

هدف

تولید یا به روز رسانی سیاهه انتشار کلان شهرهای کشور به صورت یکپارچه و بر اساس روش شناسی م مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست

کاربرد

- استفاده در برنامه ریزی ریزمقیاس و کلان مقیاس کاهش انتشار و تولید آلودگی هوا در کلان شهرها و مراکز پر جمعیت
- بازنگری و به روز رسانی استانداردهای دودکش، آگزوز و فرآیند
- محاسبه عوارض آلودگی هوا
- تعیین سقف مجاز تولید آلاینده و تولید گاز گلخانه ای برای صنایع و محصولات به ویژه محصولات خودرویی و سوخت فسیلی
- تولید اطلاعات پایه برای مدل های فتوشیمیایی پراکنش آلودگی هوا و پیش بینی آلودگی هوای شهری
- کمی سازی برنامه های کاهش آلودگی هوا و برنامه های کاهش انتشار گازهای گلخانه ای، سنجش و نظارت بر پیشرفت برنامه ها و تدوین گزارشات عملکرد ملی و بین المللی
- تعیین اهداف کمی برای دستگاه های دولتی و نیمه دولتی برای کاهش آلاینده های تولیدی
- بررسی سناریوهای مختلف برای آینده برنامه های کاهش انتشار آلودگی هوا و گازهای گلخانه ای نظیر تغییر تکنولوژی، تغییر سوخت
- ارائه گزارش به مجامع و سازمان های جهانی در خصوص اقدامات کاهش گازهای گلخانه ای در قالب تعهدات ملی
- سناریو سازی، اجرای سناریوهای متنوع و پیش بینی تحقق اهداف برای کاهش انتشار آلودگی هوا و گازهای گلخانه ای

تعاریف

مشارکت پژوهشی دانشگاهی مجموعه ای از ۱۳ دانشگاه برتر کشور هستند که وظیفه هم افزایی در توسعه امور پژوهشی و فناوری کشور با هدف حل معضلات ملی را برعهده دارند. در این پروژه، مشارکت پژوهشی دانشگاهی

وظیفه تولید سیاهه انتشار آلاینده‌گی را برعهده دارد. این مجموعه از این پس به اختصار "مشارکت دانشگاهی" نامیده می‌شود.

کمیته راهبری مجموعه ای متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و مشارکت دانشگاهی است که وظیفه نظارت بر روند اجرای پروژه‌ها در کلانشهرها و نظارت بر فعالیت های مشارکت پژوهشی دانشگاهی را بر عهده دارد.

مجری هماهنگ کننده در مجموعه سازمان حفاظت محیط زیست است که وظیفه تدوین ضرایب انتشار آلاینده‌گی (به منظور یکسان بودن همه جداول تهیه شده در کلانشهرها)، تعیین روش های محاسباتی، تعیین روش های اندازه گیری، جمع آوری خروجی پروژه‌ها، تلفیق و یکپارچه سازی داده‌ها و تولید سامانه تحت وب را برعهده دارد.

خروجی های مورد انتظار

- اطلاعات مکانی و زمانی همه آلاینده‌های هدف به تفکیک منابع (تفکیک پذیری زمانی و مکانی و قالب خروجی توسط مجری هماهنگ کننده تعیین می‌شود)
- گزارشات تحلیلی شامل جداول و منحنی های انتشار
- ضرایب انتشار محلی و بومی و فعالیت مختلف آلاینده‌گی (emission factor and activity data)
- خروجی گزارش، فایل های پایگاه داده و فایل های اطلاعات مکانی GIS

سطوح تولید فهرست انتشار آلودگی هوا و گازهای گلخانه ای

در پیشنهاد حاضر به منظور استخراج سیاهه انتشار کلان شهرهای ایران بخش های مختلف از منظر گردآوری اطلاعات، محاسبات و اندازه گیری ضرایب انتشار (در صورت نیاز) و فعالیت در چند سطح دسته بندی شده اند که در تعیین روال اجرایی پروژه در سال های مختلف مورد استفاده قرار می گیرند.

برای این منظور آلاینده ها، منابع آلاینده، مناطق هدف، برآورد ترافیک و تردد وسایل نقلیه و خروجی های مورد انتظار از پروژه در یک تا سه سطح از لحاظ پیچیدگی و اولویت دسته بندی شده اند.

ضرایب انتشار مورد استفاده

استفاده از ضرایب انتشار آلاینده ها و گاز گلخانه ای ملی یا بین المللی موجود در ادبیات ملی یا پایگاه داده های بین المللی بر اساس اعلام مجری هماهنگ کننده با تأیید کمیته راهبری	سطح یک
--	--------

سطح دو

اندازه گیری ضرایب انتشار برای منابع ویژه و خاص محلی و بومی، منابع فرسوده و بر اساس میزان تاثیر منبع طبق دستورالعمل مجری هماهنگ کننده و کمیته راهبری

آلاینده های هدف

سطح ۱ - معیار و اصلی	سطح ۲ - ثانویه، جزئی	سطح ۳ - خاص
CO	Chemically speciated NMVOCs	PAH
CH4 و NMVOC	N ₂ O	Dioxins
NO _x	NO, NO ₂	Furans
SO _x	SO ₂ , SO ₃	Chemically speciated particles
PM	PM ₁₀ , PM _{2.5}	Black carbon
CO ₂	Ammonia	Dust

برآورد و مدل سازی ترافیکی برای هر کلان شهر:

استفاده از خروجی مدل های ترافیکی کلان نگر موجود با جزئیات تفکیک ناوگان برای مدل های موجود. (در شهرهای فاقد مدل ترافیکی دستورالعمل جداگانه ای توسط مجری هماهنگ کننده ارائه می گردد)

جزئیات منابع آلاینده

منابع متحرک	خانگی و تجاری و خدماتی	صنایع	پایانه ها	سایر
سطح یک	منابع خانگی	نیروگاه	فرودگاه	جایگاه های سوخت (بنزین، گازوئیل، CNG و غیره)
	منابع تجاری	تصفیه خانه صنعتی	راه آهن	انبار مواد سوختی
	منابع خدماتی	صنایع سطح یک	ترمینال اتوبوس شهری	
سطح دو	انتشار ناشی از استارت سرد		ترمینال اتوبوس بین شهری	زباله سوزها
	انتشار آلاینده های سایشی			مراکز دفن زباله
	آلاینده های تبخیری	صنایع سطح دو	ترمینال کامیون ها، باراندازها و میدان بار	منابع طبیعی، کشاورزی و دامداری
	بازنشر ذرات بدلیل تردد خودرو			باغبانی

جدول سطوح صنایع:

صنایع سطح دو	صنایع سطح یک
<ul style="list-style-type: none"> - چوب - دباغی و تولید چرم - بازیافت نخاله های ساختمانی - صنایع خرده شهری (نظیر صافکاری، نقاشی، خشکشویی و غیره) 	<ul style="list-style-type: none"> - نفت و گاز - فلزی (تولید فلزات اساسی) - غذایی (تولید قند و شکر، تولید روغن و چربی) - منسوجات و مواد شیمیایی (مواد شیمیایی اساسی، صابون و شوینده ها، عطر و لوازم بهداشتی و آرایشی، کود شیمیایی، آفت کش، تولید رنگ و جلا و پوشش دهنده) - پلاستیک (تولید لاستیک و پلاستیک) - محصولات کانی غیرفلزی (تولید فرآورده های شیشه، تولید فرآورده های نسوز، تولید مواد ساختمانی از خاک رس، تولید سیمان و آهک و گچ، تولید فرآورده های چینی و سرامیک، تولید کالا از بتن و سیمان، پرداخت سنگ) - باتری - بدنه و سایل نقلیه موتوری - کک و فرآورده های حاصل از نفت - تولید خمیر کاغذ

فرمت خروجی های سیاهه انتشار

گزارشات مکتوب به صورت پرینت و فرمت دیجیتال	سطح ۱
جداول انتشار، پایگاه داده، اطلاعات ورودی و خروجی ریزمدل ها	سطح ۲
خروجی GIS با تفکیک پذیری زمانی روزانه، هفتگی، ماهانه، فصلی و سالانه	

- کلیه فعالیت‌های مرتبط با شناسایی منابع آلاینده، جمع‌آوری اطلاعات در هر کلان شهر توسط مشارکت دانشگاهی و تحت نظر کمیته راهبری انجام می‌گیرد.

شرح وظایف مشارکت دانشگاهی

- شناسایی منابع آلاینده سطح ۱ در منطقه
- جمع‌آوری و پردازش اطلاعات منابع آلاینده سطح ۱، ضرایب انتشار و داده‌های فعالیت منبع آلاینده در منطقه پردازش و استانداردسازی اطلاعات
- انجام محاسبات سیاهه انتشار منابع آلاینده سطح ۱
- تدوین گزارشات سیاهه انتشار منطقه برای منابع آلاینده سطح ۱
- آلاینده‌های هدف در سطح ۱ و ۲
- ضرایب انتشار در سطح ۱
- منابع آلاینده در سطح ۱
- قالب خروجی در سطح ۱ و ۲

تخصص‌های مورد نیاز تیم مجری پروژه:

تخصص، سابقه فعالیت مرتبط یا دکتری حداقل در سه زمینه از زمینه‌های عمران، مکانیک، فیزیک و شیمی، محیط زیست، جغرافیا، منابع طبیعی و GIS با تایید نهایی رزومه علمی و سوابق پژوهشی تیم مطالعاتی توسط کمیته راهبری